ASOCIAȚIA MAXWELL

CE SĂ ȘTII ÎNAINTE SĂ SEMNEZI · PENTRU ELEVI, PĂRINȚI ȘI PROFESORI

Voluntariat în educație: lista de verificare

Regulile legii voluntariatului pe scurt, ce trebuie să scrie în contract și pașii de început.

Ce spune legea, pe scurt

Educația este domeniu de voluntariat. Legea numește educația și cercetarea printre domeniile de interes public în care se face voluntariat, alături de cultură, sport, mediu, sănătate sau asistență socială.

Cine poate fi voluntar. Orice persoană care are capacitate de muncă. După Codul muncii, aceasta se dobândește la 16 ani. De la 15 ani se poate, cu acordul părinților.

Cine organizează voluntariatul. Organizația-gazdă: o persoană juridică de drept public sau de drept privat, fără scop lucrativ, sau o întreprindere socială.

Contractul este scris. Voluntariatul se face pe baza unui contract scris, în limba română. Obligația de a-l încheia este a organizației-gazdă.

Voluntarul nu este plătit. Voluntariatul se face fără remunerație. Organizația poate acoperi masa, cazarea, transportul și alte cheltuieli, în limita sumelor pe care le are pentru asta.

Certificatul se cere. La cererea voluntarului, organizația eliberează un certificat de voluntariat, cu un raport de activitate anexat, în timpul activității sau la final.

Ce trebuie să scrie în contract

- [ ] Ce activitate faci și unde
- [ ] Cât durează contractul și cum se poate încheia mai devreme
- [ ] Cine îți este coordonator de voluntari
- [ ] Cum se respectă regulile de securitate și sănătate în muncă
- [ ] Ce cheltuieli îți poate acoperi organizația: masă, cazare, transport
- [ ] Dreptul tău la certificatul de voluntariat, cu raportul de activitate
- [ ] Obligația de confidențialitate despre ce afli ca voluntar

La cererea ta, organizația poate încheia și o asigurare împotriva riscurilor de accident și de boală. Dacă vrei să renunți, anunți în scris, motivat, cu un preaviz de 15 zile.

Cum începi, în șase pași

1. Alege ce vrei să faci
Cu ce copii sau tineri ai vrea să lucrezi? Ce știi să faci bine: să explici la matematică, să citești povești, să organizezi?

2. Câte ore ai, de fapt
O oră pe săptămână, ținută un an, ajută mai mult decât o zi întreagă, o singură dată. Fii sincer cu tine și cu organizația.

3. Găsește organizația-gazdă
O școală din apropiere, o bibliotecă, o asociație care lucrează cu copii. Întreabă-i direct dacă primesc voluntari.

4. Cere contractul și citește-l
Uită-te la ce faci, cât timp, cine îți este coordonator, ce cheltuieli îți acoperă organizația și cum se încheie contractul.

5. Începe mic
Primele săptămâni sunt de învățat. Întreabă, observă, cere sfaturi coordonatorului.

6. Cere certificatul
La final sau pe parcurs, cere certificatul de voluntariat cu raportul de activitate. Este al tău.

Rezumat după Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările aduse de Legea nr. 175/2016 și Legea nr. 211/2022, și după Codul muncii (Legea nr. 53/2003). Nu este consultanță juridică: pentru decizii, citiți textele întregi.

12 idei de voluntariat în educație, explicate pas cu pas · bifați ce vi se potrivește · propunerile noastre

1 Dacă ești elev sau student

Liceeni (de la 15 ani, cu acordul părinților) și studenți

☐ Meditații de la elev la elev

O oră pe săptămână · Liceu, facultate

1. Vorbește cu dirigintele sau cu profesorul materiei: cine ar avea nevoie de ajutor?
2. Stabiliți o oră fixă pe săptămână, în școală, cu acordul școlii.
3. Lucrați pe temele și lecțiile elevului, nu pe materie nouă.
4. O dată pe lună, vorbiți cu profesorul despre ce s-a schimbat.

Ce vă trebuie: O sală liberă, acordul școlii și al părinților elevului mai mic.

Ce rămâne: Un elev care nu mai rămâne în urmă și un voluntar care a învățat să explice.

☐ Clubul de lectură

45 de minute pe săptămână · Liceu, facultate

1. Cu ajutorul bibliotecarului școlii, alegeți cărți potrivite vârstei.
2. Întâlniri de 45 de minute, o dată pe săptămână, cu grupuri de 4-6 copii.
3. Citiți cu voce tare, apoi întrebați: ce ți-a plăcut, ce ai fi făcut tu?
4. La final de semestru, copiii aleg cartea preferată și o prezintă colegilor.

Ce vă trebuie: Cărți, o sală sau biblioteca școlii.

Ce rămâne: Copii care citesc mai mult și un club care poate continua.

☐ Ajutor la Școala Altfel și Săptămâna verde

Câteva zile pe an · Liceu, facultate

1. Întreabă din timp echipa care organizează săptămâna ce ateliere sunt planificate.
2. Propune un atelier pe care îl știi bine sau ajută la unul existent.
3. Pregătește-l împreună cu profesorul responsabil.
4. După săptămână, cere o confirmare scrisă a activității.

Ce vă trebuie: Acordul școlii, materialele atelierului.

Ce rămâne: Ateliere mai bogate pentru elevi și experiență pentru tine.

☐ Mentorul de clasa a IX-a

Un semestru · Liceu

1. Cu acordul dirigintelui, fiecare boboc primește un mentor dintr-o clasă mai mare.
2. În prima lună, mentorul îi arată școala, regulile, cluburile.
3. Se văd o dată la două săptămâni, timp de un semestru.
4. La final, discutați în grup ce a ajutat.

Ce vă trebuie: O listă de perechi, acordul dirigintilor.

Ce rămâne: Boboci mai liniștiți și o tradiție a școlii.

2 Dacă ești părinte sau bunic

Adulți care pot da câteva ore pe lună

☐ Ora meseriei

O oră, o dată sau de două ori pe an · Orice adult

1. Spune-i dirigintelui că ai vrea să vii.
2. Pregătește 15-20 de minute despre o zi obișnuită la serviciu.
3. Adu un obiect din meseria ta, dacă se poate.
4. Lasă timp pentru întrebări.

Ce vă trebuie: Acordul dirigintelui.

Ce rămâne: Elevi care văd mai multe drumuri posibile.

☐ Biblioteca școlii, pusă în ordine

Câteva sâmbete · Orice adult

1. Întreabă școala de ce ar avea nevoie biblioteca.
2. Stabiliți câteva ore, de exemplu sâmbăta, cu acordul conducerii.
3. Sortați cărțile pe vârste și teme și faceți o listă simplă.
4. Lăsați o fișă de împrumut pe care o pot folosi elevii.

Ce vă trebuie: Acordul școlii, etichete, o listă.

Ce rămâne: O bibliotecă pe care elevii o folosesc.

☐ Atelierul de îndemânare

1-2 ore · Orice adult

1. Propune atelierul profesorului sau echipei Școala Altfel.
2. Gândește-l pentru grupe mici, de 6-8 copii.
3. Pregătește materialele și regulile de siguranță.
4. Fiecare copil pleacă acasă cu ceva făcut de mâna lui.

Ce vă trebuie: Materialele atelierului, un spațiu sigur, un profesor prezent.

Ce rămâne: Copii care au învățat să facă ceva cu mâinile lor.

☐ Însoțitor la ieșiri

O jumătate de zi · Orice adult

1. Spune-i dirigintelui că poți însoți clasa la ieșiri.
2. Află dinainte regulile ieșirii și rolul tău.
3. În timpul vizitei, ai grijă de un grup mic de copii.
4. După ieșire, spune-i profesorului ce ai observat.

Ce vă trebuie: Acordul școlii, câteva ore libere.

Ce rămâne: Ieșiri mai sigure și o legătură mai bună cu școala.

3 Dacă vrei să organizezi

Profesori, școli și organizații care vor să primească voluntari

☐ Lista nevoilor școlii

O săptămână de pregătire · Profesori și conducerea școlii

1. Strânge de la profesori nevoile concrete: meditații, bibliotecă, ateliere, ieșiri.
2. Scrie, pentru fiecare, ce face voluntarul, câte ore și cu cine lucrează.
3. Alege un coordonator de voluntari, cum cere legea.
4. Publică lista pentru părinți, licee și facultăți din apropiere.

Ce vă trebuie: O oră de discuție cu profesorii și un document comun.

Ce rămâne: O listă clară, care atrage voluntarii potriviți.

☐ Contractul și primirea voluntarului

O oră la început, apoi câteva minute pe lună · Profesori și conducerea școlii

1. Pregătește contractul scris, cu ce cere legea (lista din PDF).
2. În prima zi, prezintă-i școala, oamenii și regulile.
3. Spune-i pe cine sună dacă are o problemă.
4. După o lună, întreabă-l cum se simte și ce ar schimba.

Ce vă trebuie: Contractul, un coordonator, o oră pentru prima întâlnire.

Ce rămâne: Voluntari care rămân.

☐ Recunoaștere la final de an

O zi pe an · Profesori și conducerea școlii

1. Ține evidența orelor și activităților fiecărui voluntar.
2. Pregătește certificatul de voluntariat cu raportul de activitate.
3. Invită voluntarii la o festivitate a școlii.
4. Întreabă-i dacă vor să continue anul viitor.

Ce vă trebuie: Evidența activităților, certificatele.

Ce rămâne: Voluntari care se întorc și îi aduc pe alții.

☐ Voluntariatul clasei

Un semestru · Liceu

1. Elevii propun și votează o cauză: o grădiniță din cartier, o bibliotecă, un parc.
2. Cu partenerul ales, stabiliți ce pot face elevii și cât de des.
3. Elevii de la 15 ani încheie contracte, cu acordul părinților.
4. La final, elevii prezintă ce au făcut și cer certificatele.

Ce vă trebuie: Un partener, acordul părinților, un profesor coordonator.

Ce rămâne: O clasă unită în jurul unui lucru făcut împreună.